

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. marts 2020
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Mikkel Reenberg
Sagsnr.: 2020-0030-3704
Dok.: 1389392

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 863 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. februar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 863 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oversende en oversigt over sagsbehandlingstiden i bødesager om brud på databeskyttelseslovgivningen, hvor Datatilsynet har indstillet til politiet, at der udstedes en bøde? Der henvises til artiklen: "Taxa-selskab gemte kunders telefonnumre og ture - nu er bødesagen strandet hos politiet", Politiken den 31. januar 2020.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. For så vidt angår de sager, der omtales i spørgsmålet, kan det oplyses, at Datatilsynet har anmeldt to sager om overtrædelse af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven med henblik på tiltalerejsning. Den første sag blev anmeldt den 18. marts 2019 mod taxaselskabet 4x35, og den anden sag blev anmeldt den 3. juni 2019 mod virksomheden IDdesign. Sagerne er verserende og behandles af henholdsvis Københavns Politi og Østjyllands Politi. I begge sager forventes overvejelserne om tiltalerejsning umiddelbart at være afsluttet inden sommerferien.

Behandlingen af sagerne har taget udgangspunkt i nedenstående retningslinjer og tiltag fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten. Begge sager har siden efteråret 2019 været behandlet i tæt samarbejde med Statsadvokaten i Viborg grundet sagernes omfang, type og kompleksitet.

Da der er tale om de første straffesager vedrørende overtrædelse af databeskyttelsesforordningen, har der under sagsbehandlingen vist sig at være behov for yderligere undersøgelser og afklaring af principielle juridiske spørgsmål. Dette har bl.a. omfattet håndteringen af en række indsigelser mv. fra virksomhedernes forsvarsadvokater og gennemførelsen af høringer mv. af Datatilsynet herom. Det har i sagens natur afspejlet sig i sagsbehandlingstiden.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten finder dog samlet set, at sagerne – der som nævnt er af principiel karakter, vedrører betydelige bødepåstande og har nødvendiggjort omfattende korrespondance med Datatilsynet og forsvarsadvokaterne – ikke har haft en utilfredsstillende lang sagsbehandlingstid.

2. Rigspolitiet og Rigsadvokaten kan desuden oplyse, at overtrædelse af databeskyttelsesreglerne er et højt prioriteret område i politi og anklagemyndighed. Rigspolitiet og Rigsadvokaten

har bl.a. på denne baggrund taget initiativ til at etablere et nærmere samarbejde med Datatilsynet på området. Samarbejdet har til formål – i lyset af myndighedernes respektive kompetencer – at tilrettelægge og effektivisere den samlede håndtering af straffesager vedrørende overtrædelse af databeskyttelsesreglerne.

Samarbejdet blev navnlig etableret som følge af, at databeskyttelsesforordningen har indført markant skærpede bødestrafte for overtrædelse af databeskyttelsesreglerne, herunder mulighed for at pålægge offentlige myndigheder betydelige bøder. Samtidig giver det øgede fokus på strafforfølgning af reglerne anledning til principielle fortolkningsspørgsmål. Sagerne på området nødvendiggør endvidere ofte, at der skal foretages relativt komplekse bevissikringer af oplysninger fra it-systemer mv. for at fastlægge et velunderbygget bevismæssigt grundlag for de bødepåstande, der skal nedlægges ved strafforfølgningen.

Databeskyttelsesforordningens fortolkning og anvendelse rejser således en række principielle og komplekse spørgsmål, der nødvendigvis skal afdækkes i forbindelse med de første straffesager.

Det følger samtidig af databeskyttelseslovens § 42 stk. 1, at hvis en overtrædelse af loven eller databeskyttelsesforordningen, eller regler, der er udstedt i medfør af loven, ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, kan Datatilsynet i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i bødeforelægget angivet bøde.

I de specielle bemærkninger til bestemmelsen fremgår det, at Datatilsynets kompetence til at udstede administrative bødeforelæg er begrænset til tilfælde, hvor sagen er egnet hertil. Det vil sige ukomplicerede sager, hvor der ikke er bevismæssige tvivlsspørgsmål. Det er endvidere en forudsætning, at der i retspraksis er fastlagt et tilstrækkeligt præcist bødeniveau for den pågældende overtrædelse.

Adgangen for Datatilsynet til at udstede bødeforelæg for visse overtrædelser af databeskyttelsesreglerne forudsætter således bl.a., at der i forhold til de relevante bestemmelser foreligger en tilstrækkelig konsolideret retspraksis om fastlæggelsen af bødeniveauet.

I lyset af ovennævnte forhold har myndighederne som led i samarbejdet på området bl.a. vedtaget fælles retningslinjer for samarbejdet og kommunikationen mellem myndighederne vedrørende opklaring og strafforfølgelse af de databeskyttelsesretlige regler. På baggrund af de vedtagne retningslinjer er Rigsadvo-

katmeddelelsens afsnit om databeskyttelse, der blev udstedt den 25. maj 2018, netop blevet gennemgribende revideret. Ændringerne trådte i kraft den 5. februar 2020.

3. Rigspolitiet og Rigsadvokaten har endvidere iværksat målrettede initiativer, der understøtter uddannelse af medarbejdere i politi og anklagemyndighed i håndteringen af sagerne og generel databeskyttelsesret.

Rigspolitiet har herudover uddannet medarbejdere fra Datatilsynet i teknisk bevissikring med henblik på at understøtte tilsynets arbejde, der må forventes i højere grad end tidligere at omfatte den helt indledende dokumentation af de bevismæssige forhold, der skal indgå i en senere strafforfølgning.

4. Rigsadvokaten kan derudover mere generelt oplyse, at sager om overtrædelse af databeskyttelsesreglerne har været et anklagerfagligt fokusområde siden den 25. maj 2018. Det betyder bl.a., at politikredsene skal forelægge sager om overtrædelse af databeskyttelsesreglerne for den regionale statsadvokat inden tiltalerejsning, og at sager, hvor anklagemyndigheden ikke har fået medhold i tiltalen og/eller strafpåstanden, skal forelægges for den regionale statsadvokat med henblik på vurdering af ankespørgsmålet.

Rigsadvokaten har derudover sammen med de regionale statsadvokater besluttet, at alle sager, som er anmeldt af Datatilsynet, på et tidligt stadie skal behandles i samarbejde mellem politikredsen og den regionale statsadvokat på grund af sagernes omfang, type og kompleksitet.”

Jeg forstår på Rigspolitiet og Rigsadvokaten, at sagsbehandlingstiden i de pågældende sager bl.a. skyldes, at der er tale om de første straffesager om overtrædelse af databeskyttelsesforordningen, og at dette har nødvendiggjort undersøgelser og afklaringer af principielle spørgsmål af juridisk karakter.

Jeg forventer, at en afklaring af sådanne principielle spørgsmål generelt kan bidrage til at nedbringe sagsbehandlingstiden i fremtidige straffesager om lignende overtrædelser af databeskyttelsesreglerne. Sagsbehandlingstiden i en straffesag vil dog naturligvis altid afhænge af sagens konkrete omstændigheder, herunder sagens kompleksitet.

Jeg noterer mig desuden, at Rigspolitiet og Rigsadvokaten oplyser, at overtrædelse af databeskyttelsesreglerne er et højt prioriteret område i politi og anklagemyndighed, og at det umiddelbart forventes, at overvejelserne om tiltalerejsning i de pågældende sager er afsluttet inden sommerferien.

Set i det lys mener jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at iværksætte særskilte tiltag med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiderne på området.